

Program edukacji ekologicznej opracowany w wyniku szkoleń dla nauczycieli przeprowadzonych przez Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła” w ramach projektu „TOMASZÓW MAZOWIECKI – ARENA POZYTYWNEJ ENERGII: wzmocnienie spójności społecznej i gospodarczej oraz podniesienie jakości środowiska naturalnego w Tomaszowie Mazowieckim” finansowanego w ramach Programu ROZWÓJ LOKALNY ze środków Mechanizmu Finansowego EOG 2021-2024.

I ETAP EDUKACYJNY

Program zbieżny jest z tematyką którą poruszaliśmy z nauczycielami podczas czterodniowych szkoleń w Spale i bazuje na scenariuszach i pomocach dydaktycznych prezentowanych podczas tych spotkań. Skupiliśmy się na najważniejszych problemach ekologicznych współczesnego świata i zagadnieniach które się w nie wpisują. Program podzieliliśmy na cztery bloki tematyczne w ramach których umieściliśmy konkretne, gotowe do przeprowadzenia scenariusze zajęć. Ważną częścią programu jest odbywający się w terenie blok edukacji przyrodniczej, którego celem jest budowanie u uczestników osobistej więzi z przyrodą a w efekcie również aktywnej postawy i gotowości do działań na rzecz środowiska. Wszystkie elementy programu są naszymi autorskimi pomysłami.

WODA – ZASOBY WODNE ŚWIATA, ZUŻYCIE WODY W CODZIENNYM ŻYCIU, SPOSOBY OSZCZĘDZANIA WODY.

WARSZTAT „DOSTĘP DO WODY”

Odbiorcy: dzieci pięcioletnie, dzieci sześcioletnie, klasy I-III SP

Cel ogólny: uświadomienie znaczenia wody w życiu codziennym, ukazanie problemów z dostępem do wody pitnej na przykładzie Ghany i motywowanie do oszczędzania wody

Cele szczegółowe:

Uczennica/uczeń:

- potrafi wyjaśnić, do czego używamy wody w codziennym życiu,
- uświadamia sobie znaczenie wody w życiu człowieka i organizmów żywych,
- wie, dlaczego Ziemia nazywana jest niebieską planetą,
- wskazuje zbiorniki wodne (oceany, morza, rzeki, jeziora) na globusie,
- rozróżnia wodę słodką i słoną,
- zna proporcje wody słodkiej i słonej na Ziemi,
- potrafi wskazać Ghanę na mapie Afryki,
- umie wymienić 3 owoce rosnące w Ghanie,

- opisuje własnymi słowami przyrodę i życie w Ghanie w oparciu o fotografie,
- wyjaśnia konsekwencje braku dostępu do wody pitnej w Ghanie,
- szacuje objętość naczyń,
- mierzy objętość,
- korzysta z pojęcia „litr”,
- doświadcza, ile waży woda,
- wie, że woda w kranie jest dobrem, o które trzeba dbać,
- rozumie konieczność oszczędzania wody i wie, jak to robić,
- potrafi współpracować w grupie

Czas trwania: 120 minut

Dokładny opis przebiegu zajęć znajduje się tutaj:

<https://www.globalna.edu.pl/ghana/scenariusz/>

Prezentacja do zajęć znajduje się tutaj:

https://www.globalna.edu.pl/pliki/ghana_prezentacja.pdf

POWIETRZE I SMOG – WŁAŚCIWOŚCI POWIETRZA, ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA, SPOSOBY REDUKOWANIA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA, SPOSOBY NA OCHRONĘ PRZED ZANIECZYSZCZENIAMI.

WARSZTAT „POWIETRZE I JEGO ZANIECZYSZCZENIA”

Odbiorcy: dzieci pięcioletnie, dzieci sześcioletnie, klasy I-III SP

Cel główny: wprowadzenie w tematykę zanieczyszczeń powietrza

Cele szczegółowe:

Uczennica/uczeń:

- Wie co to jest powietrze
- Zna właściwości powietrza
- Rozumie znaczenie słowa zanieczyszczenia
- Potrafi wymienić główne źródła zanieczyszczeń powietrza
- Wie co to jest smog
- Zna sposoby na ograniczanie emisji zanieczyszczeń
- Wie co robić by chronić się przed zanieczyszczeniem powietrza
- Zna skutki oddychania zanieczyszczonym powietrzem

Czas trwania: 90 minut

Dokładny opis przebiegu zajęć znajduje się tutaj: http://www.smog.zrodla.org/wp-content/uploads/2017/05/scenariusze_Oczysc_atmosfere.pdf, str. 8-12.

WARSZTAT TERENOWY „JAKIM POWIETRZEM ODDYCHAMY?”

Odbiorcy: dzieci pięcioletnie, dzieci sześcioletnie, klasy I-III SP

Cel ogólny: zwrócenie uwagi dzieci na jakość powietrza w okolicy ich szkoły/przedszkola

Cele szczegółowe:

Uczeń/uczennica:

- Wskazuje obiekty które mogą zanieczyszczać powietrze
- Rozumie znaczenie roślin dla utrzymania dobrej jakości powietrza
- Wie że powietrze przenosi zapachy
- Wie że w powietrzu unoszą się pyły
- Potrafi wskazać kierunek z którego wieje wiatr
- Ćwiczy współpracę w grupie

Czas trwania: 120 minut

Dokładny opis przebiegu zajęć znajduje się tutaj: http://www.smog.zrodla.org/wp-content/uploads/2017/05/scenariusze_Oczysc_atmosfere.pdf, str. 14-17.

ODPOWIEDZIALNA KONSUMPCJA - DOSTĘP DO ŻYWNOŚCI NA ŚWIECIE, FOOD MILES, POCHODZENIE PRODUKTÓW SPOŻYWCZYCH.

WARSZTAT „SKĄD POCHODZI TWÓJ POSIŁEK?”

Odbiorcy: dzieci pięcioletnie, dzieci sześcioletnie, klasy I-III SP

Cel główny: ukazanie znaczenia kupowania produktów lokalnych

Cele szczegółowe:

Uczennica/uczeń:

- potrafi wskazać Wietnam na mapie świata,
- wie, jakie zboże jest podstawą wietnamskiej diety,
- wie, jakie owoce rosną w Wietnamie,
- zna funkcje i znaczenie wietnamskiego kapelusza non la,
- rozwija wyobraźnię,
- zna pojęcie food miles,
- wie, skąd sprowadzane są niektóre produkty spożywcze,

- rozumie, dlaczego warto kupować produkty lokalne,
- potrafi zgodnie uczestniczyć we wspólnej zabawie.

Czas trwania: 120 minut

Dokładny opis przebiegu zajęć znajduje się tutaj:

<https://www.globalna.edu.pl/wietnam/scenariusz/>

Prezentacja do zajęć znajduje się tutaj:

https://www.globalna.edu.pl/pliki/wietnam_prezentacja.pdf

EDUKACJA TERENOWA – SENSORYCZNE ZABAWY W PRZYRODZIE, OBSERWACJE, ROZPOZNAWANIE GATUNKÓW.

WARSZTAT TERENOWY „PRZYRODA JEST CIEKAWA!”

Odbiorcy: przedszkolaki, klasy I-III SP

Cel główny: ukazanie uczestnikom różnorodności gatunkowej terenu

Cele szczegółowe:

Uczennica/uczeń:

- Zna pojęcie bioróżnorodność
- Rozpoznaje podstawowe gatunki drzew i krzewów
- Dokonuje obserwacji

Ćwiczenia przeprowadzone w trakcie zajęć (wszystkie ćwiczenia omówione zostały podczas szkolenia):

- Kto tak jak ja?
- Co mam w dłoni?
- Poszukiwacze skarbów + układanie obrazków zwierząt z naturalnych materiałów (karta poszukiwaczy skarbów znajduje się tutaj: <https://www.ekokalendarz.pl/wp-content/uploads/pakiet-04-22-%C5%9Awiatowy-Dzie%C5%84-Ziemi.pdf>, str. 5) dla młodszych dzieci „Pudełko poszukiwaczy skarbów” (<https://www.ekokalendarz.pl/wp-content/uploads/pakiet-04-22-%C5%9Awiatowy-Dzie%C5%84-Ziemi.pdf>, str. 4)
- Znajdź wśród drzew swojego przyjaciela
- Poszukiwanie gatunków drzew i zaznaczanie na karcie pracy (kartę nauczyciele otrzymali podczas szkolenia) dla młodszych dzieci zabawa „Wyścig po liście”

- Zabawa ruchowa „Zwierzęta i zasoby”
- Zabawa na zapamiętywanie „Szachownica”
- Badania po sznurze
- Pamięciowy aparat fotograficzny (<https://www.ekokalendarz.pl/wp-content/uploads/pakiet-04-22-%C5%9Awiatowy-Dzie%C5%84-Ziemi.pdf>, str. 7)

Czas trwania: 120 minut

WARSZTAT TERENOWY „ZABAWY NA ŁĄCE”

Odbiorcy: przedszkolaki, klasy I-III SP

Cel ogólny: poznawanie przyrody przy pomocy różnych zmysłów

Cele szczegółowe:

Uczennica/uczeń:

- Ćwiczy motorykę małą i dużą
- Rozpoznaje faktury przy pomocy dotyku
- Ćwiczy rozpoznawanie dźwięków występujących w lesie/parku
- Rozwija wyobraźnię
- Kształtuje wrażliwość

Ćwiczenia do przeprowadzenia w trakcie zajęć (wszystkie ćwiczenia omówione zostały podczas szkolenia):

- Spacer w koronach drzew i leśna galeria (z wykorzystaniem lusterek)
- Mikroturystyka (z wykorzystaniem figurek)
- Spacer po linii
- Leśny koktajl zapachowy
- Dźwiękowa mapa okolicy dla młodszych dzieci ćwiczenie „Cicho, a tyle dźwięków”
- Koło kolorów
- Malowanie naturalnymi barwnikami
- Zabawa „Nietoperz i ćma”
- Przyrodnicze obrazy (na taśmie dwustronnej)
- Bingo w naturze (<https://www.ekokalendarz.pl/wp-content/uploads/pakiet-04-22-%C5%9Awiatowy-Dzie%C5%84-Ziemi.pdf>, str. 12)

Czas trwania: 120 minut